

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

2012/2098(INI)

15.1.2013

ATZINUMS

Sniegusi Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

Juridiskajai komitejai

par korporatīvo sociālo atbildību — atbildīga un pārredzama uzņēmējdarbības
prakse un noturīga izaugsme
(2012/2098(INI))

Atzinumu sagatavoja (*): *Richard Howitt*

(*) Komiteju iesaistīšanas procedūra — Reglamenta 50. pants

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Juridisko komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. uzsver, ka pasaules pašreizējās ekonomikas krīzes iemesls ir fundamentālas kļūdas attiecībā uz pārredzamību, pārskatatbildību, atbildību un īslaicīgumu un ka ES ir pienākums nodrošināt, lai visi mācītos no šīs pieredzes; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu veikt Eiropabarometra aptaujas par uzticību uzņēmējdarbībai; pieprasa, lai visas ieinteresētās personas vispusīgi apspriestu šo aptauju rezultātus un attiecīgi rīkotos; stingri atbalsta korporatīvo sociālo atbildību (KSA) un uzskata, ka KSA, ja to pareizi īsteno un praktizē visi uzņēmumi, ne tikai lielākie, var palīdzēt atjaunot zaudēto uzticību, kas ir nepieciešams, lai veicinātu noturīgu ekonomikas atlabšanu, un var mazināt ekonomikas krīzes sociālās sekas; tas, ka uzņēmumi uzņemas atbildību par sabiedrību, vidi un darbiniekiem, ir abpusēji izdevīgi un palīdz paplašināt savstarpējo uzticēšanos, kas ir svarīgs veiksmīgas ekonomikas priekšnoteikums; uzskata, ka KSA iekļaušana noturīgā uzņēmējdarbības stratēģijā ir gan uzņēmumu, gan visas sabiedrības interesēs; norāda, ka daudzi uzņēmumi, jo īpaši mazie un vidējie uzņēmumi (MVU), šajā jomā rāda lielisku piemēru;
2. uzskata, ka kopregulējums un pašregulējums nevar aizstāt atbilstīgu regulējumu nevienā nozarē, kur tāds ir nepieciešams, piemēram, saistībā ar sociālajām un vides prasībām, darba un nodarbinātības praksi, cilvēktiesībām, vai nozarēs, kas saistītas ar KSA, tas varētu sekmēt esošās privātās un brīvprātīgas KSA iniciatīvas, nosakot obligātus principus, tādējādi nodrošinot saskaņotību, būtiskumu, dažādu ieinteresēto personu līdzdalību un pārredzamību un veicinot tādu vides un sociālo apstākļu kredītreitingu aģentūru izveidošanu, kas specializējas KSA jomā; uzsver, ka ikvienā KSA formā, kas pamatojas uz tirgus pašregulējumu un pašorganizāciju, ir jāiekļauj noteikums attiecībā uz tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieejamību saskaņā ar ANO uzņēmējdarbības un cilvēktiesību pamatprincipu trešo pīlāru; vienlaikus norāda, ka valsts pārvaldes iestādēm būtu jāsniedz atbalsts, radot sadarbībai KSA jomā atbilstošus apstākļus un nodrošinot piemērotus līdzekļus un instrumentus, piemēram, stimulu sistēmu; uzskata, ka uzņēmumu filantropiskām aktivitātēm, principā, vajadzētu būt brīvprātīgām;
3. uzskata, ka ir ļoti svarīgi veikt pasākumus, lai nodrošinātu pakalpojumu atbilstīgu līgumu slēgšanu un godīgas konkurences principu ievērošanu vienotajā tirgū; tādēļ iesaka līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā absolūti pārredzamā veidā un kā būtisku nosacījumu iekļaut sociālos kritērijus, kā arī SDO noteikumus, tādējādi nodrošinot KSA darbībām sociālo vērtību; uzsver, ka šāda pieeja varētu arī veicināt atbilstošākas un efektīvākas KSA darbības rūpniecības nozarēs;
4. noraida uzskatu, ka mazie uzņēmumi ir mazāk atbildīgi nekā lielie tikai tāpēc, ka tiem nav atsevišķas KSA infrastruktūras; uzskata, ka ir jānosaka pamatotas robežvērtības, lai visos jaunos ar KSA saistītos tiesību aktu priekšlikumos tiktu ņemtas vērā mazo uzņēmumu vajadzības; tomēr prasa Eiropā veikt pasākumus, balstoties uz Itālijas pieredzi ar reģionālajām tirdzniecības kamerām un Francijas pieredzi ar krājbankām (*Cordé Initiative*), lai vairotu izpratni par mazo uzņēmumu ieguldījumu un lai tas kļūtu pamanāmāks, apvienojot mazos uzņēmumus grupās pēc to atrašanās vietas vai nozares;

5. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu izveidot prakses kopienu attiecībā uz KSA un uzņēmumu sociālo darbību; uzskata, ka tai jāpapildina kopregulējuma un pašregulējuma labas prakses kodekss, tādējādi ļaujot visām ieinteresētajām personām iesaistīties kolektīvā mācību procesā, lai palielinātu un stiprinātu dažādu ieinteresēto personu darbību efektivitāti un atbildību;
6. uzskata, ka KSA darbību pārredzamību un uzticamību varētu nodrošināt, nosakot obligātos standartus; norāda, ka jebkurā gadījumā obligātajos standartos būtu jāparedz darbinieku pārstāvju un arodbiedrību, kā arī citu ieinteresēto personu iesaistīšana attiecībā uz saturu, ieviešanu un uzraudzību, kā arī vērtību ķēdes iesaistīšanu, un personīgo saistību atbilstības neatkarīga pārbaude;
7. atbalsta Komisijas nodomu iesniegt tiesību akta priekšlikumu par uzņēmuma nefinansiālās informācijas publiskošanu, kas ļaus ES mudināt Eiropas uzņēmumus izmantot ANO uzņēmējdarbības un cilvēktiesību pamatprincipus¹, kā arī ANO iniciatīvu „Global Compact”; atzinīgi vērtē to, ka šā priekšlikuma pamatā ir plaša sabiedriskā apspriešana un vairāki semināri ar attiecīgajām ieinteresētajām personām; uzsver, ka jēdzienu „nefinansiālā” nevajadzētu izmantot, lai slēptu patiesās finansiālās sekas, kādas uzņēmumam rada ietekme sociālajā, vides un cilvēktiesību jomā; norāda, ka uzņēmējdarbība un sabiedriskas iniciatīvas rada arī finansiālus ieguvumus; prasa iesniegt priekšlikumu, kas ļautu ES atrasties vairāku pašreizējo starptautisko ar obligātu korporatīvās ilgtspējības ziņošanu saistītu iniciatīvu centrā un kas pilnībā atbilstu mērķim padarīt integrētu ziņošanu, pie kā pašreiz strādā Starptautiskā Integrēto pārskatu komiteja (SIPK), par pasaulē pieņemtu normu līdz šīs desmitgades beigām; tomēr uzsver, ka neviens izvēlētais risinājums nedrīkst radīt pārmērīgu administratīvo slogu, jo īpaši MVU; uzskata, ka uzņēmumu brīvprātīgās filantropiskās darbības nedrīkstētu radīt birokrātiju un palielināt izmaksas, kas varētu būtiski apdraudēt to brīvprātīgās saistības; atzinīgi vērtē mērķi atklāt cilvēktiesību pārkāpumus un krimināli sodāmas darbības un mudina dalībvalstis ar vislielāko bardzību sodīt par šādām darbībām;
8. aicina Komisiju risināt jautājumu par maldinošu tirdzniecības praksi saistībā ar uzņēmumu darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību, ņemot vērā Negodīgas komercprakses direktīvu;
9. stingri nosoda korporatīvo korupciju un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, bet apgalvo, ka Komisijai vajadzētu skaidrāk nošķirt 1) filantropisku darbību, 2) uzņēmumu sociālo darbību un 3) uzņēmumu asociālu darbību, kā piemēram, bērnu piespiedu darba izmantošanu; pilnībā nosoda uzņēmumu veiktās asociālās darbības un uzskata, ka uz valstīm jāizdara lielāks spiediens, lai tās iekļautu starptautiskos standartus valsts tiesību aktos un īstenotu šos tiesību aktus; tomēr noraida visu uzņēmumu kopīgu nosodīšanu, pamatojoties tikai nedaudzu uzņēmumu īstenoto negodīgo praksi un veiktajiem likuma pārkāpumiem; uzskata, ka — lai gan uzņēmumu pienākums ir izteikt savu viedokli par sabiedriski nozīmīgiem jautājumiem, tostarp cilvēktiesībām — to lobēšanas pasākumiem ir jābūt pilnīgi pārredzamiem un tie jāveic, pilnībā ievērojot demokrātijas principus; uzsver to, cik svarīgi ir piedāvāt īpašu KSA jautājumiem veltītu apmācību augstskolās un

1 Ģenerālsēkretāra īpašā pārstāvja *John Ruggie* ziņojums par starptautisko korporāciju un citu uzņēmumu atbildību cilvēktiesību jomā:
Uzņēmējdarbības pamatprincipi un cilvēktiesības: ANO programmas „Aizsargāt, ievērot un labot” īstenošana, 2011. gada 21. marts.

skolās ar uzņēmējdarbības un vadības specializāciju;

10. uzsver, ka — lai nodrošinātu KSA visā piegādes ķēdē, novērtētu Eiropas uzņēmumu ilgtspējīgo ietekmi un novērstu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nelegālās naudas plūsmas — ir nepieciešams stingri ievērot cilvēktiesības, nodrošināt pienācīgu rūpību un saglabāt pārredzamību; norāda, ka notiekošās parlamentārās debates par ES ieguves rūpniecības pārredzamības likumprojektu ieguves rūpniecības un mežizstrādes jomā (2011/0307(COD)), nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanas direktīvas pārskatīšana un izsludinātais tiesību akta projekts par nefinanšu pārskatu sniegšanu dod iespēju uzlabot uzņēmumu pārredzamību, lai sasniegtu šos mērķus;
11. uzsver, ka korporatīvo atbildību nedrīkst padarīt tikai par mārketinga instrumentu un ka tā pilnībā var izpausties tikai tad, ja KSA ir iekļauta uzņēmuma kopējā uzņēmējdarbības stratēģijā, kā arī īstenota uzņēmuma ikdienas darbībās un finanšu stratēģijā; atzinīgi vērtētu saikni starp labu korporatīvo atbildību un labu uzņēmumu vadību; uzskata, ka Komisijai būtu jāmudina uzņēmumi lēmumus par KSA stratēģiju uzņēmumā pieņemt valdes līmenī; aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest korporatīvās pārvaldības kodeksus, kas atspoguļo kopīgas atbildības nozīmi uzņēmumā un veido ciešu saikni starp uzņēmuma darbības rādītājiem vides, sociālajā un cilvēktiesību jomā un tā finanšu rezultātiem.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	14.1.2013
Galīgais balsojums	+: 37 -: 6 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Regina Bastos, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Karima Delli, Sari Essayah, Thomas Händel, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Martin Kastler, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Andrea Zaroni, Inês Cristina Zuber
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Georges Bach, Malika Benarab-Attou, Richard Howitt, Anthea McIntyre, Ria Oomen-Ruijten, Antigoni Papadopoulou, Evelyn Regner, Csaba Sógor